

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету
економіки і управління

Віталій КАРПЕНКО
Ім'я, ПРІЗВИЩЕ

2025__ р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Банківські операції

Назва дисципліни

Галузь знань 072 – «Управління та адміністрування»

Спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»

Рівень вищої освіти – Перший бакалаврський

Освітньо-професійна програма – Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок

Обсяг дисципліни – 5 кредитів ЄКТС, Шифр дисципліни – ОПП.11

Мова навчання – українська

Статус дисципліни: обов'язкова (професійної підготовки)

Факультет – Економіки і управління

Кафедра – Фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку

Форма здобуття освіти	Курс	Семестр	Загальний обсяг		Кількість годин						Курсовий проєкт	Курсова робота	Форма семестрового контролю	
					Аудиторні заняття					Самостійна робота, у т.ч. ІРС			Залік	Іспит
			Кредити ЄКТС	Години	Разом	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття	Семінарські заняття					
Д	3	5	5	150	50	16		34		100				+
З	3	5	5	150	12	6		6		138				+

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»

Робоча програма складена Василь Антон д.е.н, професор Ніла ХРУЩ, ст.викл. Тетяна ГОРДЕЄВА
Підписи авторів(ів) Ступінь, вчене звання, Ім'я, ПРІЗВИЩЕ автора(ів)

Схвалена на засіданні кафедри фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку

Протокол від 17.06.2025 № 12

Зав. кафедри Василь Ніла ХРУЩ
Підпис Ім'я, ПРІЗВИЩЕ

Робоча програма розглянута та схвалена Вченою радою факультету економіки і управління

Голова Вченої ради факультету Віталій КАРПЕНКО
Підпис Ім'я, ПРІЗВИЩЕ

2 ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ

Посада	Назва факультету	Підпис	Ініціали, прізвище
Завідувач кафедри фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку д-р. екон. наук, проф.	Факультет економіки і управління		Ніла ХРУЩ
Гарант освітньо-професійної програми, канд. екон. наук, доц.	Факультет економіки і управління		Леся МАТВІЙЧУК
Декан	Факультет економіки і управління		Віталій КАРПЕНКО

3 Пояснювальна записка

Дисципліна «Банківські операції» є однією із фахових дисциплін і займає провідне місце у підготовці фахівців освітнього рівня «бакалавр» за спеціальністю D2 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» за освітньо-професійною програмою «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок».

Препреквізити – Університетська освіта та академічна доброчесність, Податкова система, Банківська система, .

Кореквізити – Комплексна курсова робота.

Відповідно до Стандарту вищої освіти із зазначеної спеціальності та освітньої програми дисципліна має забезпечити:

компетентності:

ФК05. Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку. ФК06. Здатність застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання та обробки даних у сфері фінансів, банківської справи та страхування. ФК09. Здатність здійснювати ефективні комунікації. ФК10. Здатність визначати, обґрунтовувати та брати відповідальність за професійні рішення. ФК11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку

програмні результати навчання:

ПРН07. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності у сфері фінансів, банківської справи та страхування. ПРН08. Застосовувати спеціалізовані інформаційні системи, сучасні фінансові технології та програмні продукти. ПРН12. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності. ПРН16. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати. ПРН17. Визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку ПРН19. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань. ПРН20. Виконувати функціональні обов'язки в групі, пропонувати обґрунтовані фінансові рішення.

Мета дисципліни. Формування системи компетентностей у галузі теоретико-методичних і організаційно-правових засад здійснення банківських операцій.

Предмет дисципліни. Економічні відносини, що виникають між банками, їх клієнтами, центральним банком та урядом у процесі здійснення банківських операцій.

Завдання дисципліни. З'ясування основних засад функціонування банків на ринку банківських послуг; вивчення методів проведення банківських операцій та надання банківських послуг; набуття знань щодо виконання конкретних операцій банківської діяльності.

Результати навчання. Після вивчення дисципліни здобувач має: *знати* і *розуміти* теоретичні основи, принципи та механізми здійснення банківських операцій; *визначати* правові та організаційні засади створення, ліцензування і діяльності банків в Україні; *класифікувати* та аналізувати основні банківські операції; *застосовувати* сучасні інформаційні системи, фінансові технології та методичний інструментарій щодо банківських операцій; *використовувати* професійну аргументацію для донесення інформації про здійснення банками операцій та надання банківських послуг; *застосовувати* набуті теоретичні знання для вирішення практичних завдань банківської діяльності та інтерпретувати отримані результати.

4 Структура залікових кредитів дисципліни

Назва розділу (теми)	Кількість годин, відведених на:					
	Денна форма			Заочна форма		
	лекції	практ. занят.	СРС	лекції	практ. занят.	СРС
Тема 1. Створення банку, ліцензування та організація банківської діяльності в Україні	2	4	12	2	2	18
Тема 2. Операції банків з формування ресурсної бази	2	4	12			17
Тема 3. Основи обліку і аудиту в банківській системі України	2	4	11	2	2	18
Тема 4. Операції банків з платіжними інструментами	2	4	12			17
Тема 5. Кредитні операції банків	2	4	13			17
Тема 6. Операції з цінними паперами	2	4	13	2	2	17
Тема 7. Валютні операції	2	4	13			17
Тема 8. Операції з надання банківських послуг	2	6	14			17
Разом за семестр:	16	34	100	6	6	138

5 Програма навчальної дисципліни

5.1 Зміст лекційного курсу для студентів денної форми здобуття освіти*

Номер лекції	Перелік тем лекцій, їх анотації	Кількість годин
1	Тема 1. Створення банку, ліцензування та організація банківської діяльності в Україні Порядок реєстрації банків в Україні. Ліцензування банківської діяльності. Економічна сутність та класифікація банківських операцій та послуг. Організаційна структура та управління банком. Літ.: [1] с.5-14; [2] с.48-57; [3] с.52-83; [4] с.195-205.	2
2	Тема 2. Операції банків з формування ресурсної бази Економічна сутність, склад та структура ресурсів банку. Власний капітал банку та особливості його формування. Здійснення депозитних операцій банку. Операції на міжбанківському ринку. Літ.: [1] с.15-58; [2] с.64-81; [3] с.119-173; [4] с.216-215; [5] с.24-50.	2
3	Тема 3. Основи обліку і аудиту в банківській системі України Теоретичні основи та принципи організації бухгалтерського обліку в банках. План рахунків і фінансова звітність у банківській системі України. Особливості аудиту в банках. Літ.: [1] с.208-217; [2] с.58-63; [5] с.160-165.	2
4	Тема 4. Операції банків з платіжними інструментами Сутність та основи організації грошових розрахунків. Організація та порядок касового обслуговування в банках. Становлення, розвиток та сутність платіжних інструментів. Організація безготівкових розрахунків. Емісія та еквайринг платіжних інструментів. Літ.: [1] с.59-93; [2] с.82-105; [3] с.191-200; [4] с.75-82; [5] с.51-87.	2
5	Тема 5. Кредитні операції банків Процес банківського кредитування. Оцінка кредитоспроможності позичальника. Кредитні операції з векселями. Літ.: [1] с.95-121; [2] с.106-132; [3] с.308-321; [4] с.217-226; [5] с.88-103.	2

6	Тема 6. Операції з цінними паперами Діяльність банків на ринку цінних паперів. Класифікація банківських операцій з цінними паперами. Емісійні операції банків. Інвестиційні операції банків на фондовому ринку Літ.: [1] с.137-128; [2] с.154-170; [3] с.372-384; [4] с.227-228; [5] с.112-126.	2
7	Тема 7. Валютні операції Поняття валюти та організація валютного ринку. Сутність валютних операцій та їх класифікація. Літ.: [1] с.153-180; [2] с.133-153; [3] с.402-415; [5] с.137-148.	2
8	Тема 8. Операції з надання банківських послуг Банківські послуги та їх види. Лізингові операції банків. Факторинг і форфейтинг. Гарантійні операції банків. Трестові послуги комерційних банків. Літ.: [1] с.194-207; [2] с.171-191; [4] с.229-233; [5] с.149-159.	2
Разом:		16

Перелік оглядових лекцій для студентів заочної форми здобуття освіти

Номер лекції	Перелік тем лекцій, їх анотації	Кількість годин
1	Створення та функціонування банку в Україні: від ліцензування до формування ресурсної бази Літ.: [1], [2], [3], [4], [5]	2
2	Облік, аудит та основні операції банків України: платіжні інструменти й кредитування Літ.: [1], [2], [3], [4], [5]	2
3	Операції банків на фінансових ринках: цінні папери, валюта та банківські послуги Літ.: [1], [2], [3], [4], [5]	2
Разом:		6

5.2 Зміст практичних занять

Зміст практичних занять для студентів денної форми здобуття освіти

№ практичного заняття	Тема практичного заняття	Кількість годин
1	Створення банку, ліцензування та організація банківської діяльності в Україні (частина 1) Літ.: [1] 5-14; [2] с.48-57; [3] с.52-83; [4] с.195-205.	2
2	Створення банку, ліцензування та організація банківської діяльності в Україні (частина 2) Літ.: [1] 5-14; [2] с.48-57; [3] с.52-83; [4] с.195-205.	2
3	Операції банків з формування ресурсної бази (частина 1) Літ.: [1] с.15-58; [2] с.64-81; [3] с.119-173; [4] с.216-215; [5] с.24-50.	2
4	Операції банків з формування ресурсної бази (частина 2) Літ.: [1] с.15-58; [2] с.64-81; [3] с.119-173; [4] с.216-215; [5] с.24-50.	2
5	Основи обліку і аудиту в банківській системі України (частина 1) Літ.: [1] с.208-217; [2] с.58-63; [5] с.160-165.	2
6	Основи обліку і аудиту в банківській системі України (частина 2) Літ.: [1] с.208-217; [2] с.58-63; [5] с.160-165.	2
7	Операції банків з платіжними інструментами (частина 1) Літ.: [1] с.59-93; [2] с.82-105; [3] с.191-200; [4] с.75-82; [5] с.51-87	2

8	Операції банків з платіжними інструментами (частина 2) Літ.: [1] с.59-93; [2] с.82-105; [3] с.191-200; [4] с.75-82; [5] с.51-87	2
9	Кредитні операції банків (частина 1) Літ.: [1] с.95-121; [2] с.106-132; [3] с.308-321; [4] с.217-226; [5] с.88-103	2
10	Кредитні операції банків (частина 2) Літ.: [1] с.95-121; [2] с.106-132; [3] с.308-321; [4] с.217-226; [5] с.88-103	2
11	Операції з цінними паперами (частина 1) Літ.: [1] с.137-128; [2] с.154-170; [3] с.372-384; [4] с.227-228; [5] с.112-126.	2
12	Операції з цінними паперами (частина 2) Літ.: [1] с.137-128; [2] с.154-170; [3] с.372-384; [4] с.227-228; [5] с.112-126.	2
13	Валютні операції (частина 1) Літ.: [1] с.153-180; [2] с.133-153; [3] с.402-415; [5] с.137-148	2
14	Валютні операції (частина 2) Літ.: [1] с.153-180; [2] с.133-153; [3] с.402-415; [5] с.137-148	2
15	Операції з надання банківських послуг (частина 1) Літ.: [1] с.194-207; [2] с.171-191; [4] с.229-233; [5] с.149-159.	2
16	Операції з надання банківських послуг (частина 2) Літ.: [1] с.194-207; [2] с.171-191; [4] с.229-233; [5] с.149-159.	2
17	Операції з надання банківських послуг (частина 3) Літ.: [1] с.194-207; [2] с.171-191; [4] с.229-233; [5] с.149-159.	2
Разом:		34

Перелік практичних занять для студентів заочної форми здобуття освіти

№ практичного заняття	Тема практичного заняття	Кількість годин
1	Створення та функціонування банку в Україні: від ліцензування до формування ресурсної бази Літ.: [1], [2], [3], [4], [5]	2
2	Облік, аудит та основні операції банків України: платіжні інструменти й кредитування Літ.: [1], [2], [3], [4], [5]	2
3	Операції банків на фінансових ринках: цінні папери, валюта та банківські послуги Літ.: [1], [2], [3], [4], [5]	2
Разом:		6

5.3 Зміст самостійної (у т.ч. індивідуальної) роботи

Самостійна робота студентів усіх форм здобуття освіти полягає у систематичному опрацюванні програмного матеріалу з відповідних джерел інформації, підготовці до практичних занять, виконанні індивідуальних завдань, тестування з теоретичного матеріалу тощо.

Студенти заочної форми здобуття освіти виконують ще й контрольну роботу. Вимоги до її виконання та варіанти визначаються методичними рекомендаціями до виконання контрольних робіт, які кожний здобувач вищої освіти отримує у викладача у період настановної сесії. Крім цього до послуг студентів сторінка навчальної дисципліни у Модульному середовищі для навчання <https://msn.khmnmu.edu.ua/course/view.php?id=163> , де розміщені Робоча програма дисципліни та необхідні документи з її навчально-методичного забезпечення.

Зміст самостійної роботи студентів денної форми здобуття освіти

Номер тижня	Вид самостійної роботи	К-ть годин
1	Опрацювання конспекту лекцій Т1, підготовка до практичного заняття. Опрацювання навчальних посібників, монографій, наукових статей.	7
2	Підготовка до практичного заняття. Опрацювання навчальних посібників, монографій, наукових статей.	5
3	Опрацювання конспекту лекцій Т2, підготовка до практичного заняття. Опрацювання навчальних посібників, монографій, наукових статей.	7
4	Підготовка до практичного заняття. Опрацювання навчальних посібників, монографій, наукових статей.	5
5	Опрацювання конспекту лекцій Т3, підготовка до практичного заняття. Опрацювання навчальних посібників, монографій, наукових статей..	6
6	Підготовка до практичного заняття. Опрацювання навчальних посібників, монографій, наукових статей.. Вибір теми ІДЗ.	5
7	Опрацювання конспекту лекцій Т4, підготовка до практичного заняття. Опрацювання навчальних посібників, монографій, наукових статей. Виконання ІДЗ	7
8	Підготовка до практичного заняття. Підготовка до тестового контролю з тем 1-4. Виконання ІДЗ	5
9	Опрацювання конспекту лекцій Т5, підготовка до практичного заняття. Опрацювання навчальних посібників, монографій, наукових статей.	7
10	Підготовка до практичного заняття. Опрацювання навчальних посібників, монографій, наукових статей. Виконання ІДЗ	6
11	Опрацювання конспекту лекцій Т6, підготовка до практичного заняття. Опрацювання навчальних посібників, монографій, наукових статей.	7
12	Підготовка до практичного заняття. Опрацювання навчальних посібників, монографій, наукових статей. Виконання ІДЗ	6
13	Опрацювання конспекту лекцій Т7, підготовка до практичного заняття. Опрацювання навчальних посібників, монографій, наукових статей.	7
14	Підготовка до практичного заняття. Опрацювання навчальних посібників, монографій, наукових статей. Виконання ІДЗ	6
15	Опрацювання конспекту лекцій Т8, підготовка до практичного заняття. Виконання ІДЗ	5
16	Підготовка до практичного заняття. Виконання ІДЗ	3
17	Підготовка до практичного заняття. Підготовка до тестового контролю з тем 5-8. Захист ІДЗ	6
Разом:		100

На самостійне опрацювання студентів виносяться визначені у методичних рекомендаціях до практичних занять та самостійної роботи питання з кожної теми. Керівництво самостійною роботою та контроль за виконанням індивідуального завдання здійснюється викладачем згідно з розкладом консультацій у позаурочний час. Вимоги до виконання контрольної роботи (для студентів заочної форми здобуття освіти) та індивідуального домашнього завдання (для студентів денної форми здобуття освіти) викладені в Модульному середовищі для навчання на сторінці навчальної дисципліни <https://msn.khmnu.edu.ua/course/view.php?id=163> . Виконання індивідуального завдання для самостійної роботи студентів може бути здійснене також у вигляді визнання результатів неформальної освіти, а саме: проходження студентом відкритих курсів на платформах Prometheus, Coursera, Edera та ін. за тематикою навчальної дисципліни із отриманням підтвердження у вигляді іменного сертифікату.

6 Технології та методи навчання

Процес навчання з дисципліни ґрунтується на використанні традиційних та сучасних технологій, зокрема: лекції (з використанням методів проблемного навчання і візуалізації); практичні заняття (бесіда, демонстрування, спостереження, з використанням розв'язування задач, презентацій), самостійна робота (індивідуальне домашнє

завдання, опрацювання теоретичного матеріалу).

Процес навчання з дисципліни ґрунтується на використанні традиційних та сучасних технологій та методів навчання, зокрема: методи навчання за джерелом передачі і сприймання інформації (словесні (пояснення, дискусія, консультування), практичні (інструктування, розв'язування ситуаційних задач), наочні (демонстрування, ілюстрування, спостереження); за логікою передачі і сприймання навчальної інформації; за рівнем самостійності пізнавальної діяльності (методи проблемного викладу, частково пошукові, дослідницькі); методи стимулювання і мотивації учіння, інтерактивні; метод аналізу конкретних ситуацій з використанням технологій візуалізації, інформаційно-комунікаційних та технології дистанційного навчання (сервіс для проведення онлайн конференцій Zoom, Модульне середовище для навчання тощо).

Методи контролю

Поточний контроль здійснюється під час практичних занять, а також у дні проведення контрольних заходів, встановлених робочою програмою і графіком освітнього процесу.

При цьому використовуються такі методи поточного контролю:

- усне опитування на практичних заняттях;
- оцінювання результатів роботи на практичних заняттях (розв'язування задач, участь у обговоренні ситуацій, самостійні роботи);
- тестовий контроль теоретичного матеріалу;
- оцінювання результатів виконання індивідуального домашнього завдання.

При виведенні підсумкової семестрової оцінки враховуються результати як поточного контролю, так і підсумкового контролю, який проводиться з усього матеріалу дисципліни за білетами, попередньо розробленими і затвердженими на засіданні кафедри. Здобувач вищої освіти, який набрав з будь-якого виду навчальної роботи, суму балів нижчу за 60 відсотків від максимального балу, не допускається до семестрового контролю, поки не виконає обсяг роботи, передбачений Робочою програмою. Здобувач вищої освіти, який набрав позитивний середньозважений бал (60 відсотків і більше від максимального балу) з усіх видів поточного контролю і не склав іспит, вважається таким, який має академічну заборгованість. Ліквідація академічної заборгованості із семестрового контролю здійснюється у період екзаменаційної сесії або за графіком, встановленим деканатом відповідно до «Положення про контроль і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ».

8 Політика дисципліни

Політика навчальної дисципліни загалом визначається системою вимог до здобувача вищої освіти, що передбачені чинними положеннями Університету про організацію і навчально-методичне забезпечення освітнього процесу. Зокрема, проходження інструктажу з техніки безпеки; відвідування занять з дисципліни є обов'язковим. За об'єктивних причин (підтверджених документально) теоретичне навчання за погодженням із лектором може відбуватись в індивідуальному режимі. Успішне опанування дисципліни і формування фахових компетентностей і програмних результатів навчання передбачає необхідність підготовки до практичних занять (вивчення теоретичного матеріалу з теми, активно працювати на занятті, розв'язувати задачі, брати участь у дискусіях щодо прийнятих рішень при виконанні здобувачами задач).

Здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт у встановлені терміни, передбачені робочою програмою навчальної дисципліни. Пропущене практичне заняття здобувач зобов'язаний відпрацювати у встановлений викладачем термін, але не пізніше, ніж за два тижні до кінця теоретичних занять у семестрі.

Засвоєння студентом теоретичного матеріалу з дисципліни оцінюється за результатами опитування під час практичних занять, тестування й виконання індивідуального домашнього завдання. Виконання індивідуального завдання завершується його здачею на перевірку у терміни, встановлені графіком самостійної роботи. У якості ІДЗ здобувач виконує одне із запропонованих завдань або готує тези доповіді на конференцію за однією з тем навчальної дисципліни, при дотриманні узгоджених з викладачем термінів його виконання. Вимоги до виконання ІДЗ наведені в Модульному середовищі для навчання <https://msn.khmn.edu.ua/course/view.php?id=163>

Здобувач вищої освіти, виконуючи самостійну роботу з дисципліни, має дотримуватися політики доброчесності (заборонені списування, підказки, плагіат, використання штучного інтелекту (без вірного цитування)). У разі порушення політики академічної доброчесності в будь-яких видах навчальної роботи здобувач вищої освіти отримує незадовільну оцінку і має повторно виконати завдання з відповідної теми (виду роботи), що передбачені робочою програмою. Будь-які форми порушення академічної доброчесності під час вивчення навчальної дисципліни не допускаються та не толеруються.

У межах вивчення навчальної дисципліни здобувачам вищої освіти передбачено визнання і зарахування результатів навчання, набутих шляхом неформальної освіти, що розміщені на доступних платформах (<https://prometheus.org.ua/>, <https://www.coursera.org/> та ін.), які сприяють формуванню компетентностей і поглибленню результатів навчання, визначених робочою програмою дисципліни, або забезпечують вивчення відповідної теми та/або виду робіт з програми навчальної дисципліни (детальніше у Положенні про порядок визнання та зарахування результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ).

9 Оцінювання результатів навчання студентів у семестрі

Оцінювання академічних досягнень здобувача вищої освіти здійснюється відповідно до «Положення про контроль і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ». При поточному оцінюванні виконаної здобувачем роботи з кожної структурної одиниці і отриманих ним результатів викладач виставляє йому певну кількість балів із призначених робочою програмою для цього виду роботи. При цьому кожна структурна одиниця (робота) може бути зарахована, якщо здобувач набрав не менше 60 відсотків (мінімальний рівень для позитивної оцінки) від максимально можливої суми балів, призначеної структурній одиниці.

Будь-які форми порушення академічної доброчесності не допускаються та не толеруються.

Отриманий здобувачем бал за зарахований вид навчальної роботи (структурну одиницю) після її оцінювання викладач виставляє в електронному журналі обліку успішності здобувачів вищої освіти. За умови виконання усіх видів навчальної роботи за результатами поточного контролю протягом вивчення навчальної дисципліни, встановлених її Робочою програмою, здобувач денної форми здобуття освіти з навчальної дисципліни, підсумковим контролем для якої є іспит, може набрати до 60 балів (здобувач заочної форми – до 50 балів). Позитивну підсумкову оцінку здобувач може отримати, якщо за результатами поточного та підсумкового контролів набере від 60 до 100 балів. Семестрова підсумкова оцінка розраховується в автоматизованому режимі в інформаційній підсистемі «Електронний журнал» (ІС «Електронний університет») і відповідно до накопиченої суми балів визначається оцінка за інституційною шкалою та шкалою ЄКТС (див. таблицю «Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС»), яка заноситься в екзаменаційну відомість, а також до Індивідуального навчального плану здобувача вищої освіти.

Структурування дисципліни за видами навчальної роботи і оцінювання результатів навчання студентів денної форми здобуття освіти

Аудиторна робота								Контрольні заходи		Самостійна робота	Семестровий контроль	Разом
П'ятий семестр												Сума балів
Практичні заняття (мінімум – 8 контрольних точок)								Тестовий контроль:		ІДЗ*	Іспит	
1-2	3-4	5-6	7-8	9-10	11-12	13-14	15-17	T*1-4	T 5-8			
Кількість балів за вид навчальної роботи (мінімум-максимум)												
3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	6-10	24-40	60-100**
24-40								6-10		6-10	24-40	

Примітка: *ІДЗ – індивідуальне домашнє завдання; T* – тема навчальної дисципліни;

**За набрану з будь-якого виду навчальної роботи з дисципліни кількість балів, нижче встановленого мінімуму, здобувач отримує незадовільну оцінку і має її перездати у встановлений викладачем (деканом) термін. Інституційна оцінка встановлюється відповідно до таблиці «Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС».

Структурування дисципліни за видами навчальної роботи і оцінювання результатів навчання студентів заочної форми здобуття освіти

Аудиторна робота			Самостійна, індивідуальна робота				Семестровий контроль	Разом
Практичне заняття			Контрольна робота		Тестовий контроль		Іспит	Сума балів
1	2	3	Якість виконання	Захист роботи	T 1-4	T5-8		
			Кількість балів за кожний вид навчальної роботи (мінімум-максимум)					
3-5	3-5	3-5	12-20	3-5	3-5	3-5	30-50	60-100**
9-15			15-25		6-10		30-50	

Оцінювання якості виконання контрольної роботи студентами заочної форми здобуття освіти

Контрольна робота передбачає виконання чотирьох завдань – два теоретичних і одне – практичне. Кількість завдань у контрольній роботі залежно від особливостей дисципліни визначає кафедра. Зміст завдань наведено в методичних рекомендаціях до виконання контрольної роботи. При оцінюванні контрольної роботи враховуються якість її виконання та захист, кожен з цих показників оцінюються максимально: кожне з теоретичних завдань – 5 балами, практичне завдання 10 балами, загальна максимальна сума балів становить 20. Критерії оцінювання контрольної роботи:

Таблиця – Розподіл балів між завданнями контрольної роботи здобувача вищої освіти

Види завдань	Для кожного окремого виду завдань		
	Мінімальний (достатній) бал	Потенційні позитивні бали* (середній бал)	Максимальний (високий) бал
Теоретичне питання № 1	3	4	5
Теоретичне питання № 2	3	4	5
Практичне завдання	6	8	10
Всього балів	12		20

Примітка. *Позитивний бал за контрольну роботу, відмінний від мінімального (15 балів) та максимального (25 балів), знаходиться в межах 16-24 балів та розраховується як сума балів за усі структурні елементи (завдання) контрольної роботи.

Кожне завдання контрольної роботи здобувача вищої освіти оцінюється з використанням нижченаведених у таблиці критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти (щодо визначення достатнього, середнього та високого рівня досягнення здобувачем запланованих ПРН та сформованих компетентностей).

Оцінювання на практичних заняттях

Оцінка, яка виставляється за практичне заняття, складається з таких елементів: усне опитування студентів на знання теоретичного матеріалу з теми; вільне володіння студентом спеціальною термінологією і уміння професійно обґрунтувати прийняті рішення при розв'язуванні задач; результати самостійних робіт.

При оцінюванні результатів навчання здобувачів вищої освіти на практичних заняттях викладач користується наведеними нижче критеріями:

Таблиця – Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти

Оцінка та рівень досягнення здобувачем запланованих ПРН та сформованих компетентностей	Узагальнений зміст критерія оцінювання
Відмінно (високий)	Здобувач вищої освіти глибоко і у повному обсязі опанував зміст навчального матеріалу, легко в ньому орієнтується і вміло використовує понятійний апарат; уміє пов'язувати теорію з практикою, вирішувати практичні завдання, впевнено висловлювати і обґрунтовувати свої судження. Відмінна оцінка передбачає логічний виклад відповіді мовою викладання (в усній або у письмовій формі), демонструє якісне оформлення роботи і володіння спеціальними приладами та інструментами, прикладними програмами для банківських операцій. Здобувач не вагається при видозміні запитання, вміє робити детальні та узагальнюючі висновки, демонструє практичні навички з вирішення фахових завдань. При відповіді допустив дві–три несуттєві <i>похибки</i> .
.	Здобувач вищої освіти виявив повне засвоєння навчального матеріалу, володіє понятійним апаратом, орієнтується у вивченому матеріалі; свідомо використовує теоретичні знання для вирішення практичних задач; виклад відповіді грамотний, але у змісті і формі відповіді можуть мати місце окремі неточності, нечіткі формулювання правил, закономірностей тощо. Відповідь здобувача вищої освіти будується на основі самостійного мислення. Здобувач вищої освіти у відповіді допустив дві–три <i>несуттєві помилки</i> .
Задовільно (достатній)	Здобувач вищої освіти виявив знання основного програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та практичної діяльності за професією, справляється з виконанням практичних завдань, передбачених програмою. Як правило, відповідь здобувача вищої освіти будується на рівні репродуктивного мислення, здобувач вищої освіти має слабкі знання структури навчальної дисципліни, допускає неточності і <i>суттєві помилки</i> у відповіді, вагається при відповіді на видозмінене запитання. Разом з тим, набув навичок, необхідних для виконання нескладних практичних завдань, які відповідають мінімальним критеріям оцінювання і володіє знаннями, що дозволяють йому під керівництвом викладача усунути неточності у відповіді.
Незадовільно (недостатній)	Здобувач вищої освіти виявив розрізнені, безсистемні знання, не вміє виділяти головне і другорядне, допускається помилок у визначенні понять, перекидає їх зміст, хаотично і невпевнено викладає матеріал, не може використовувати знання при вирішенні практичних завдань. Як правило, оцінка «незадовільно» виставляється здобувачеві вищої освіти, який не може продовжити навчання без додаткової роботи з вивчення навчальної дисципліни.

Оцінювання індивідуального домашнього завдання

ІДЗ здобувача вищої освіти оцінюється аналогічно з використанням вищенаведених у таблиці критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти (мінімальний позитивний бал – 6 балів, максимальний – 10 балів). При підготовці тез доповідей на конференцію у якості ІДЗ здобувач вищої освіти отримує максимальний бал (10) за його виконання.

Оцінювання результатів тестового контролю

Кожен з двох тестів, передбачених робочою програмою, складається із 25 тестових завдань. Максимальна сума балів, яку може набрати студент за результатами тестування, складає 5.

Відповідно до таблиці структурування видів робіт за тематичний контроль здобувач залежно від кількості правильних відповідей може отримати від 3 до 5 балів:

Таблиця – Розподіл балів в залежності від наданих правильних відповідей на тестові завдання

Кількість правильних відповідей	1–13	14–16	17–22	23–25
Відсоток правильних відповідей	0-59	60-74	75-89	90-100
Кількість балів	-	3	4	5

На тестування відводиться 25 хвилин. Правильні відповіді студент записує у талоні відповідей. Студент може також пройти тестування і в онлайн режимі у Модульному середовищі для навчання на сторінці навчальної дисципліни. Тестування здобувачів вищої освіти у Модульному середовищі для навчання автоматично оцінюються за критеріями, наведеними у таблиці вище.

При отриманні негативної оцінки тест слід перездати до терміну наступного контролю.

Оцінювання результатів підсумкового семестрового контролю (іспит)

Освітня програма передбачає підсумковий семестровий контроль з дисципліни у формі іспиту, завданням якого є системне й об'єктивне оцінювання як теоретичної, так і практичної підготовки здобувача з навчальної дисципліни. Складання іспиту відбувається за попередньо розробленими і затвердженими на засіданні кафедри білетами. Відповідно до цього в екзаменаційному білеті пропонується поєднання питань як теоретичного (в т.ч. у тестовій формі), так і практичного характеру.

Таблиця – Оцінювання результатів підсумкового семестрового контролю здобувачів денної форми здобуття освіти (40 балів для підсумкового контролю)

Види завдань	Для кожного окремого виду завдань		
	Мінімальний (достатній) бал (задовільно)	Потенційні позитивні бали* (середній бал) (добре)	Максимальний (високий) бал (відмінно)
Теоретичне питання № 1	6	8	10
Теоретичне питання № 2	6	8	10
Практичне завдання	12	16	20
Разом:	24		40

Примітка. *Позитивний бал за іспит, відмінний від мінімального (24 бали) та максимального (40 балів), знаходиться в межах 25-39 балів та розраховується як сума балів за усі структурні елементи (завдання) іспиту.

Таблиця – Оцінювання результатів підсумкового семестрового контролю здобувачів заочної форми здобуття освіти (50 балів для підсумкового контролю)

Види завдань	Для кожного окремого виду завдань		
	Мінімальний (достатній) бал (задовільно)	Потенційні позитивні бали* (середній бал) (добре)	Максимальний (високий) бал (відмінно)
Теоретичне питання № 1	8	10	15
Теоретичне питання № 2	8	10	15
Практичне завдання	14	18	20
Разом:	30		50

Примітка. *Позитивний бал за іспит, відмінний від мінімального (30 балів) та максимального (50 балів), знаходиться в межах 31-49 балів та розраховується як сума балів за усі структурні елементи (завдання) іспиту.

Для кожного окремого виду завдань підсумкового семестрового контролю застосовуються критерії оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти, наведені вище (Таблиця – Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти).

Таблиця – Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС

Оцінка ЄКТС	Рейтингова шкала балів	Інституційна шкала (Опис рівня досягнення здобувачем вищої освіти запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни)	
		Залік	Іспит/диференційований залік
A	90-100	Зараховано	Відмінно/Excellent – високий рівень досягнення запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни, що свідчить про безумовну готовність здобувача до подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом
B	83-89		Добре/Good – середній (максимально достатній) рівень досягнення запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни та готовності до подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом
C	73-82		Задовільно/Satisfactory – Наявні мінімально достатні для подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом результати навчання з навчальної дисципліни
D	66-72		
E	60-65		
FX	40-59	Незараховано	Незадовільно/Fail – Низка запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни відсутня. Рівень набутих результатів навчання є недостатнім для подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом
F	0-39		Незадовільно/Fail – Результати навчання відсутні

Підсумкова семестрова оцінка за інституційною шкалою і шкалою ЄКТС визначається в автоматизованому режимі після внесення викладачем результатів оцінювання з усіх видів робіт до електронного журналу. Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС у наведеній нижче таблиці.

Семестровий іспит виставляється, якщо загальна сума балів, яку набрав студент з дисципліни за результатами поточного та підсумкового контролю, знаходиться у межах від 60 до 100 балів. При цьому за інституційною шкалою ставиться оцінка «відмінно/добре/задовільно», а за шкалою ЄКТС – буквене позначення оцінки, що відповідає набраній студентом сумі балів відповідно до таблиці Співвідношення.

11 Питання для самоконтролю результатів навчання

1. Класифікація банківських операцій за економічною сутністю.
2. Вимоги до засновників та акціонерів комерційного банку.
3. Класифікація банківських операцій за функціональною ознакою.
4. Механізм прийняття рішення щодо видачі банківської ліцензії.
5. Основні умови видачі банкам ліцензії на здійснення банківських операцій.
6. Структура Плану рахунків бухгалтерії комерційного банку.
7. Економічна сутність капіталу та структура капіталу банку.
8. Порядок формування статутного капіталу акціонерного банку.
9. Економічна сутність ресурсної бази комерційного банку.
10. Сутність депозитних операцій банків.
11. Основні функції капіталу банку.
12. Норматив адекватності основного капіталу банку.
13. Операції із запозичення коштів на міжбанківському ринку
14. Види рахунків, що відкриваються підприємствам в банках.
15. Вимоги до відкриття поточних рахунків юридичним особам.
16. Розрахунки платіжною вимогою-дорученням.
17. Механізм здійснення розрахунків розрахунковими чеками.
18. Платіжна вимога та її призначення.
19. Механізм здійснення розрахунків акредитивом.
20. Принципи безготівкових розрахунків та їх характеристика.
21. Суть касових операцій та їх значення.
22. Структура операційної каси банку.
23. Види касових операцій в іноземній валюті.

24. Порядок оформлення касових операцій.
25. Економічна сутність та принципи банківського кредитування.
26. Функції та форми кредиту.
27. Класифікація банківських кредитів
28. Організація кредитної діяльності банку
29. Етапи процесу банківського кредитування
30. Форми забезпечення повернення банківських позичок
31. Кредитний ризик та способи його мінімізації
32. Характеристика та види векселів. Інкасування векселів
33. Емісійні операції банків
34. Інвестиційні операції банків з цінними паперами
35. Неторговельні операції комерційних банків в іноземній валюті
36. Операції з міжнародних торговельних розрахунків
37. Операції з торгівлі іноземною валютою на міжбанківському ринку
38. Операції із залучення та розміщення валютних коштів
39. Види нетрадиційних банківських операцій та послуг
40. Ліквідність та платоспроможність банку
41. Операції із забезпечення фінансової стійкості банку

12 Навчально-методичне забезпечення

Освітній процес з дисципліни «Банківські операції» забезпечений необхідними навчально-методичними матеріалами, що розміщені в Модульному середовищі для навчання MOODLE:

1. Курс «Банківські операції». <https://msn.khmnpu.edu.ua/course/view.php?id=163>
2. Роздатковий матеріал: форми звітності банківських установ, алгоритми їх заповнення, статистична звітність з сайту НБУ.

13 Матеріально-технічне та програмне забезпечення дисципліни

Інформаційна та комп'ютерна підтримка: ПК, планшет, смартфон або інший мобільний пристрій, проєктор. Програмне забезпечення: програми Microsoft Office або аналогічні, доступ до мережі Інтернет, робота з презентаціями. Під час вивчення навчальної дисципліни використовується комп'ютерна програма Автоматизованої банківської системи «Б2» розробника ТОВ «СІЕС СОФТ»

14. Рекомендована література:

Основна

1. Банківські операції і технології : навч.-метод. посіб. / уклад.: О.М. Гладчук, М.Г. Марич, А.В. Марич, М.П. Федішин. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2024. . – 254 с.
2. Варцаба В.І. Сучасне банківництво: теорія і практика: навч. посібник / В.І. Варцаба, О.І. Заславська – Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2018. – 364 с.
3. Демчук Н. І. Банківські операції : навч.посіб. / Н. І. Демчук, О. В. Довгаль, Ю. П. Владика – Дніпро: Пороги, 2017. – 461 с.
4. Стечишин Т. Б. Банківська справа: навч.посіб./ Т. Б. Стечишин, Б. Л. Луців. – [2-ге вид. випр. і доповн.]. – Тернопіль: ТНЕУ, 2019. – 604 с.
5. Ушакова О.А. Банківські операції : навч. посіб. – Рівне: НУВГП, 2021. – 226 с.

Додаткова

1. Стадник В. В., Григорук П. М., Хрущ Н. А. Управління підприємницькою діяльністю: тлумачний словник. Хмельницький : ХНУ, 2021. 131 с. ISBN 978-966-330-396-3
2. Khrushch N., Hryhoruk P., Novorushchenko T., Lysenko S., Prystupa L., Vahanova L. Assessment of Bank's Financial Security Levels Based on a Comprehensive Index Using Information Technology. CEUR-WS. 2020. Vol. 2713. pp. 239-260. URL: <http://ceur-ws.org/Vol-2713/paper23.pdf> (Scopus)
3. Khrushch N., Hryhoruk P., Prystupa L., Vahanova L. Assessing Bank Financial Security Level Using the Comprehensive Index Technology. Proceedings of the 6th International Conference on Strategies, Models and Technologies of Economic Systems Management (SMTESM 2019). Series: Advances in Economics, Business and Management Research / Eds: P. Hryhoryuk, N. Khrushch. 2019. vol 95. pp. 414-219. URL: <https://cutt.ly/b1kIIKZ>. doi: <https://doi.org/10.2991/smtesm-19.2019.81>. ISSN 2352-5428. ISBN 978-94-6252-790-4
4. Закон України «Про банки і банківську діяльність» Прийнято ВРУ 07.12.2000р. № 2121-III. URL :

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14#Text>

5. Закон України «Про Національний банк України» від 25.08.2013 р. №679-14. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/679-14#Text>
6. Положення Правління НБУ «Про ведення касових операцій у національній валюті в Україні». Затверджено постановою Правління від 29.12.2017 № 148 URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0148500-17#Text>
7. Положення Правління НБУ «Про визначення банками України розміру кредитного ризику за активними банківськими операціями». Затверджено постановою Правління НБУ від 30.06.2016 № 351. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0351500-16#Text>
8. Положення Правління НБУ «Про ліцензування банків». Затверджено постановою Правління НБУ від 22.12.2018 № 149. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0149500-18#Text>
9. Постанова Правління НБУ «Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні» від 29.12.2017 № 148. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0148500-17#Text>
10. Постанова Правління НБУ «Про затвердження Інструкції про порядок регулювання діяльності банків в Україні» №368 від 28.08.2001. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0841-01#Text>
11. Постанова Правління НБУ «Про затвердження Інструкції про безготівкові розрахунки в національній валюті користувачів платіжних послуг» від 29.07.2022 № 163. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0163500-22#Text>
12. Постанова Правління НБУ «Про затвердження Інструкції про порядок відкриття та закриття рахунків користувачам надавачами платіжних послуг з обслуговування рахунків» від 29.07.2022 № 162. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0162500-22#Text>

15 Інформаційні ресурси

1. Електронна бібліотека університету. [Електронний ресурс]. – Доступ до ресурсу: <http://library.khmnu.edu.ua/>.
2. Інституційний репозитарій ХНУ. [Електронний ресурс]. – Доступ до ресурсу: <http://elar.khmnu.edu.ua/jspui/?locale=uk>.
3. Модульне середовище для навчання. [Електронний ресурс]. – Доступ до ресурсу: <https://msn.khmnu.edu.ua/>.

БАНКІВСЬКІ ОПЕРАЦІЇ

Тип (статус) навчальної дисципліни	Обов'язкова
Освітній рівень	Перший (бакалаврський)
Мова викладання	Українська
Семестр	5
Кількість встановлених кредитів ЄКТС	5,0
Форми здобуття освіти, для яких викладається дисципліна	Очна (денна)/заочна

Результати навчання. Студент, який успішно завершив вивчення дисципліни, має: знати і розуміти теоретичні основи, принципи та механізми здійснення банківських операцій; визначати правові та організаційні засади створення, ліцензування і діяльності банків в Україні; класифікувати та аналізувати основні банківські операції; застосовувати сучасні інформаційні системи, фінансові технології та методичний інструментарій щодо банківських операцій; використовувати професійну аргументацію для донесення інформації про здійснення банками операцій та надання банківських послуг; застосовувати набуті теоретичні знання для вирішення практичних завдань банківської діяльності та інтерпретувати отримані результати.

Зміст навчальної дисципліни. Створення банку, ліцензування та організація банківської діяльності в Україні. Операції банків з формування ресурсної бази. Основи обліку і аудиту в банківській системі України. Операції банків з платіжними інструментами. Кредитні операції банків. Операції з цінними паперами. Валютні операції. Операції з надання банківських послуг.

Запланована навчальна діяльність*: Мінімальний обсяг навчальних занять в одному кредиті ЄКТС навчальної дисципліни для *першого* (бакалаврського) рівня вищої освіти за денною формою здобуття освіти становить 10 годин; для заочної форми – 2–3 години на 1 кредит ЄКТС.

Форми (методи) навчання: лекції (з використанням наочних методів (слайдів), пояснення, бесіди); практичні заняття (з використанням ситуаційних вправ, дискусій), самостійна робота (індивідуальне завдання).

Форми оцінювання результатів навчання: усне та письмове опитування (контрольна робота), виконання практичних завдань (задач), тестування, виконання індивідуального домашнього завдання.

Вид семестрового контролю іспит

Навчальні ресурси:

1. Банківські операції і технології : навч.-метод. посіб. / уклад.: О.М. Гладчук, М.Г. Марич, А.В. Марич, М.П. Федішин. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2024. – 254 с.
2. Варцаба В.І. Сучасне банківництво: теорія і практика: навч. посібник / В.І. Варцаба, О.І. Заславська – Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2018. – 364 с.
3. Демчук Н. І. Банківські операції : навч.посіб. / Н. І. Демчук, О. В. Довгаль, Ю. П. Владика – Дніпро: Пороги, 2017. – 461 с.
4. Стечишин Т. Б. Банківська справа: навч.посіб./ Т. Б. Стечишин, Б. Л. Луців. – [2-ге вид. випр. і доповн.]. – Тернопіль: ТНЕУ, 2019. – 604 с.
5. Ушакова О.А. Банківські операції : навч. посіб. – Рівне: НУВГП, 2021. – 226 с.
6. Модульне середовище для навчання. URL: <https://khmnu.edu.ua/>.
7. Електронна бібліотека університету. URL: http://lib.khmnu.edu.ua/asp/php_f/p1page_lib.php

Викладач: д.е.н, професор Ніла ХРУЩ, ст.викладач Гордєєва Т.А.